

REDACTIUNEA,
Tipografia și Administra-
țiunea

BRAȘOV, Piața-mare 80.
Se acceptă subscripțiile cu se primărie.
Manuscrisurile cu se returnează.

INSERATE:
Se primesc la Administra-
țiunea Brașov și la birou-
rile următoare:

Vina la M. Dukas Nachf., Heinrich
Schalck, Rudolf Mosse, — în Buda-
pesta la Schatzlin Bernas, Julius Leo-
pold, Blocherer I.

PREȚUL INSERATELOR:
Un gir pe 20 bani pen-
tru o publicare. Publicări
mai dese după tarife și învechit.
Dezerte pe pag. a 3-a 1
gir 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXIII

Telefon: Nr. 226.

"GAZETA" apare ZILNIC.
Abonamente pentru Austro-Ungar.
pe un an: —
24 cor. pe 6 luni 12 cor. pe trei
luni 6 cor. — Nr. de Duminică:
patru cor. pe an.

Pentru România și străinătate:
un an 40 franci, pe șase luni 20
franci, pe trei luni 10 franci.
Nr.-rii de Duminică 8 fr. an.

Se poate prenumăra la toate oficiile
postale precum și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov:
La Administrația "GAZETEI", pe
1 an 20 C. Pe 6 luni 10 C.
pe trei luni 5 C. Cu dospel
coasă: Pe un an 24 Cor. Pe 6 luni
12 Cor. Pe trei luni 6 Cor. Un exem-
plar 10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiile se plătesc înainte.

Nr. 206.

Brașov, Luni-Marti, 21 Septembrie (4 Octombrie)

1910.

Pentru trecut și pentru limbă.

II.

Am zis în numărul nostru de Vineri, că noi trebuie să deșteptăm în masele poporului și să ținem trevie iubirea față de limbă și neam, iubirea față de biserică și să propagăm adevărul istoric, încât pentru trecutul nostru. Aceste ne este datorința a le propovădui față de curentele dușmănoase, cu toate mijloacele legale, de cari dispunem.

Intre mijloace unul din cel mai puternic este instituția *prelegerilor populare*. În timpul din urmă pe acest teren am făcut progres îmbucurător. Mai bine zis însă, a făcut progres față de trecut „Asociațiunea”, căci ea este singură, care aranjează prelegeri pe sate. Și aci un cuvânt. Afară de „Asociațiune” mai avem și alte reuniuni și înșotiri culturale — deși mai puține — chiar și pe sate. Sunt așa numitele societăți de lectură sau de cântări, dar aceste nu desvoaltă nici o activitate pentru propagarea culturii prin prelegeri. Și e păcat național, că nu aranjează fiecare din ele câte un ciclu de prelegeri populare pe an, în satele, unde viază. O excepție este „Reuniunea agricolă din Sibiu”, care desvoaltă activitate și în privința aceasta, pe terenul agricol, se înțelege.

Să ne întoarcem însă la „Asociațiune”.

Conform raportului prezentat la adunarea din Dej, în anul 1909 s-au ținut pe întreg teritoriul „Asociațiunii” 389 de prelegeri. Din aceste cele mai multe sunt prelegeri din domeniul economic, sunt apoi tratate chestii juridice, bisericesti și diverse alte teme, dar istorice puține, iar în special din istoria neamului nostru

abia s-au ținut 4—5 prelegeri. În Drâmbăr (despărț Alba-Iuliei) și în Scroafa (desp. Brad) s'a vorbit despre începutul neamului nostru, în Jucu de sus (desp. Cluj) și în Bătrâna (desp. Dobrei) s'a făcut o privire asupra trecutului nostru, iar în Codlea (desp. Brașov) s'a vorbit despre Șaguna. Doar atâta e totul ce s'a ținut din istoria poporului românesc. Natural, că e de tot puțin. Aceasta e o lacună a prelegerilor populare aranjate de „Asociațiune”, care trebuie îndreptată în viitor. Sunt bune toate temele ce s'au tratat în prelegerile populare, dar trebuie să se trateze sistematic și trecutul poporului nostru. Asupra acestei împrejurări atragem atenția comitetului central și al prelegătorilor. Știm noi, că aceasta e lucru mai greu, deoarece nu prea avem cărți istorice ieftine. D. e. nu fiecare poate avea la îndemână istoria Românilor de Xenopol (12 vol.) sau altele, din cari să putem scoate materialul pentru prelegeri

Dar aci trebuie să vie în ajutor tot „Asociațiunea”. Nu ar fi oare posibil, ca unul sau mai mulți membri ai secției istorice să facă în broșuri separate întreagă istoria neamului nostru, în felul cum a început savantul protopop al Săliștei Dr. I. Lupaș cu broșura sa „Despre începutul neamului românesc” din biblioteca „Asociațiunii”? Noi credem, că ar fi posibil să se facă aceasta operă în câțiva ani, dacă s-ar lucra cu sistem. Și cu aceasta am trecut la al doilea mijloc, prin care trebuie să propagăm iubirea de neam și de limbă și cunoștința despre trecutul nostru. Acest mijloc este: *broșurile populare*.

Broșuri sau cărțile populare avem multisoare, parte economice, parte de alt cuprins. Are și „Asocia-

țiunea” o bibliotecă populară, din care au apărut până acuma 37 de numeri. Dintre ele însă numai una e din domeniul istoriei naționale, cartea d-lui Dr. Lupaș. Repețim, că ar trebui, ca „Asociațiunea” să ia măsuri de a se scrie tot trecutul nostru, iar noi avem datorința a răspândi în popor cât să poate de mult acest fel de produse populare.

Mai sunt apoi ca mijloace pentru răspândirea iubirii de limbă, *catehizarea*, care să face în limba bisericicii și *predicile*, cari durere, să țin atât de rar. Prin aceste se întărește nu numai sentimentul național, ci și cel religios.

Avem deci mijloacele, prin cari putem ridica nivelul cultural-național, numai să ne folosim de ele.

Abdicarea ministrului Zichy. Ziarele din Budapesta anunță, că în cercurile politice să vorbește de abdicarea ministrului de culte și instrucție contele Ioan Zichy. Se zice, că ministrul e indispus și nu să bucură de simpatii în partidul muncii.

Știrile despre abdicare însă au fost desmintite oficial.

D. Kiederlen Wächter la Sinaia. D-l Kiederlen Wächter, ministrul de externe al Germaniei a sosit Sămbătă dim. la Sinaia fiind primit în audiență de M. S. Regele, căruia i-a predat scrisorile sale de rechemare. D. Al. Djuvara ministrul de externe a fost de față la această audiență. La orele 1 d. a. a avut loc în Castelul Peleş un banchet diplomatic în onoarea d-lui Kiederlen Wächter. La banchet au luat parte Regele și Regina, principii Ferdinand, Carol, principii de Hohenzollern, d-nele Olga Mavrogheni, Bengescu, Poenaru, d. Spiru Haret cu d-na Al. Djuvara, I. Kalinderu, d-nele Elena Lascar Catargiu și Zănescu. Seara la orele 8 d-l Al. Dju-

vara ministru de externe a oferit un banchet tot în onoarea d-lui Kiederlen Wächter la care au luat parte d. I. Brătianu prim-ministru și toți miniștrii străini. Eri d. Kiederlen Wächter a luat parte la vânătoarea din Bahua Rusului (Muscel) împreună cu principii moștenitori.

Intrevederea dela Turin. Corespondentul din Raconigi al ziarului „Neue Freie Presse” a intervievat pe un înalt diplomat din anturajul ministrului Aehrenthal asupra relațiilor între Italia și Austro-Ungaria. Persoana în chestie a declarat, că Austro-Ungaria și Italia sunt de acord în ce privește marile chestiuni ale politicii internaționale. Contele Aehrenthal este convins despre intențiunile cinstite ale Italiei cât și despre credința ei față de tripla alianță. Știrile răspândite de presa franceză în scop de a turbura relațiile între puterile triplei alianțe, sunt lipsite de teme. În ce privește incidentele de graniță, guvernele celor două state vor găsi mijlocul spre a le pune capăt pe viitor.

Despre audiența contelui Aehrenthal la regele Italiei, se anunță din Raconigi următoarele:

Ministrii Aehrenthal și San-Giuliano, cu suita lor au sosit la castelul regal Sămbătă la orele 11 45. Suveranii au oferit la castelul regal un dejun în onoarea d-nului Aehrenthal. Regele a conferit d-lui Aehrenthal colanul ordinului Annonciadei, iar șefului său de cabinet, contelui Szapary, crucea de mare ofițer al Coroanei italiene. Regele s-a întreținut în mod foarte cordial cu d-nii Aehrenthal și San Giuliano și cu celelalte persoane. D-l Aehrenthal a remis regelui o scrisoare autografă din partea împăratului Francisc Iosif, prin care împăratul mulțumește pentru urările ce i-a trimis regele prin scrisoarea autografă remisă de d-l San-Giuliano cu ocazia aniversării sale de 80 de ani.

FOILETONUL GAZ. TARNS.

Legi noi în America asupra căsătoriei.

În multe din așezămintele și legile sale, America poate servi Europei ca model. Așa de ex. noi, în vechiul și micul nostru continent, ne îngrijim azi de îmbunătățirea tuturor speciilor de plante și animale domestice, prin o selecțiune artificială și prin înlesnirea selecțiunii naturale. Numai de ameliorarea neamului nostru, prin aplicarea acestei legi de progres a naturii, nu purtăm nici o grijă. Cele mai multe căsătorii sunt motivate de interese materiale și de convențiuni sociale, foarte puține se fac după simpatii personale; și chiar în acestea, legea selecțiunii nu e ținută în samă, pentru că iubirea, ca și norocul, este oarbă. Apoi, când copiii se nasc slăbănogi, cu germeni de boală moștenită dela părinți ne silim în tot chipul a-i crește sănătoși și a-i păzi de boale; și în zadar. Toată grija noastră de a păstra individualitatea, atât de scumpă întru viață, și a ne prelungi viața, ne este de puțin folos. Atât pentru că suntem foarte împoițați și în privința igienei, nu numai poporul de jos, ci chiar și clasele pretinse culte; cât și mai ales pentru că avem de a ne lupta, adeseori, în contra legii de ereditate fiziologică, care e mai puternică decât toate străduințele noastre individ-

ale, atât în ce privește însușirile fiziologice ale organismului, cât și însușirile morale și intelectuale.

Această lege a naturii, cunoscută în mod științific, abea în vremile noastre și care ne este o strălucită dovadă de legătura intimă, și de tranșa solidaritate a generațiunilor ce se urmează, ar trebui să ne îndemne a fi cu mai multă prevedere la întemeierea căsătoriilor. Și, fiindcă la încheierea unei căsătorii este vorba de binele și interesul public mai mult încă de cel individual, pentru că familia e temelie societății și a statului, și viața publică e reflexul vieții private, a individului și a familiei; ar trebui ca statul să se îngrijască de ameliorarea generațiunilor viitoare, prin înființarea de legi dictate de noile date ale științei; și să nu îngăduască căsătoria decât între indivizi destul de sănătoși și destoinici de a asigura bunăstarea și fericirea familiei și urmașilor ei.

Oamenii de știință n'au lipsit de a ne da aceste sfaturi, și a ne arăta primejdiile căsătoriilor între indivizi rău înzestrați de natură, fie fizicește, fie moralicește. Sunt poate 10 ani, de când un medic francez, om de inimă, Henri Cazalis, cunoscut în literatură și ca mare poet sub pseudonimul de Jean Lahor, autor al sublimului volum de poezii, *L'illusion*, scria în cartea sa, *La science et le mariage*, că nu va trece mult, când două familii, înainte de a consimți la o căsătorie, se vor adresa mai întâi medicului, apoi ofițerului

stărei civile. Prevederea sa însă, chiar și în Franța, a rămas până azi neîmplinită. Tiu minte, că și la noi, un tânăr medic, sunt mai bine de 10 ani, propaga această idee prin conferințe populare. Era însă glasul profetului, care suna în pustiu.

Americanii ne-au apucat înainte și pe acest teren. Fie-care din statele confederațiunii americane are legile sale proprii relative la căsătorie. După aceste legi, în statele New-Jersey cei-ce se căsătoresc trebuie să prezinte certificat medical, că nu sunt atinși de boale, cari se pot comunica copiilor. În Michigan, persoanele, cari se căsătoresc înainte de a se fi vindecat cu desăvârșire de anumite boale, când se află, sunt osândite la cinci ani de închisoare. În California și în Indiana, alcoolicii hăbăucii, sau idioții și maniacii, cum și epilepticii, n'au voie de a se căsători. Ba încă în aceste două state, în Indiana în 1907, și în California în 1909, s'a votat o lege, în virtutea căreia unele categorii de indivizi, cum sunt epilepticii, idioții, criminalii recidivi, prin o operațiune chirurgicală, pot fi puși în imposibilitate de a contribui la propagarea speciei. Acest exemplu sunt pe cale de a-l urma Pennsylvania, Oregon și poate alte state. El ne aduce aminte de sarcasmul lui Schopenhauer adresat autorilor de teorii despre ameliorarea neamului omenesc.

La noi, și nici în alte state ale Europei, legiuitorii habar n'au de legea eredității fiziologice. Pentru aceea auzim pe

fie-care zi plângeri, că generațiunile tinere se nasc tot mai subrede și mai puțin rezistente greutăților vieții: pentru aceea crește din an în an numărul nevropaților și al sinuciderilor.

M. Strajan.

Din parabolele lui Krummacher.

Impărăția adevărului.

Înteleptul Polycarpus, episcop al Smyrnei, când se înmulțiră prigonirile, părăsi cetatea și se așeză cu credinciosul său ucenic, Crescens, la țară, aproape de Smyrna. Când se mai răcoarea cătră seară, eșia sub umbra măreților arbori, cari se aflau dinaintea casei țărănești. Intr-o zi află pe Crescens sub un stejar, cu capul răzimat pe mână și plângând.

— De ce plângi, fiul meu? — îl întrebă bătrânul, apropiindu-se de el. Crescens zise ridicând capul: cum să nu plâng? Credeam, că împărăția lui Dumnezeu se va întemeia pe pământ, și acum furtuni și uragane se îngrămădesc în jurul ei și o nimicesc dela început. Unii credincioși au părăsit-o negându-o și hulindu-o; și dovedesc prin aceasta, că ei sunt oameni nevrednici, cari mărturisesc cu gura, dar inima lor e străină de ceea-ce spun. Aceasta îmi umple sufletul de jale și ochii de lacrimi.

Convenția turco-română. »Pesti Hir-lap« publică un articol de fond asupra convenției turco-române, spunând că această convenție este un fapt împlinit. Ea a fost o urmare a demonstrațiilor făcute la Cettinge de către Italia, Anglia și Rusia. Convenția este sprijinită de tripla alianță. România nu mai are acum nici un motiv de a se teme de Bulgaria, singurul său concurent în Balcani, care în ultimii ani și-a sporit armata în continuu.

După conflictul din anul trecut cu Serbia se alcătuieste un plan strategic, după care Germania și România urmau să atace Rusia. Convenția turco-română înseamnă o catastrofă pentru Bulgaria, care făcea pregătiri ca să se răfuiește cu Turcia și care acum este silită să renunțe la planurile sale.

Planul de războiu al Greciei. Cercurile militare din Atena se ocupă acum cu un nou plan de războiu, elaborat de un general francez în vederea unui războiu cu Turcia. După acest plan Grecia ar trebui să facă tot posibilul ca să fie capabilă de un atac pe mare și să ocupe câteva insule, înainte ca Turcia să fi mobilizat trupele și flota sa. Grecia nu are nici un motiv de a se teme de flota turcă, pe care puterile o vor opri la Dardanele. Dacă Grecia va obține un succes pe mare, soarta războiului în Thesalia nu mai are nici o importanță, căci succesul obținut pe mare va fi decisiv.

Tricolorul românesc.

(Fine.)

Am frunzărit și organul societății heraldice și genealogice »Turul« din Budapesta. La a. 1893 în fasciculul 1 pe pag. 9 sub titlul: »Steaguri de războiu din Ardeal din a. 1601«, între altele ni se spune, că în lupta dela Guruslău armata lui Mihai viteazul și a lui Basta, în 3 August 1601 a nimicit armata maghiară. Zece mii de Maghiari morți au acoperit câmpul de luptă; toate tunurile și una-sută-zece (110) steaguri au ajuns în mâinile învingătorilor. Steagurile acelea Mihai-Vodă și Basta le-au trimis la Praga, unde s'au arătat împăratului Rudolf. Cu aceea ocaziune fiind de față Georg Puchner, un oficer de geniu din armata lui Cristian, principe din Saxonia, acela a depins toate steagurile, apoi le-a prezentat domnitorului său; astfel s'a putut păstra colecțiunea aceasta în biblioteca regală din Dresda. Le-am examinat cu de-amăruntul, dar steaguri ardelenesti cu colori vânat, roșu, galben, n'am găsit. Sunt steaguri cu armele respectivelor cetăți și municipii săsești, ungurești, săcuiești; apoi cu armele familiare ale principelui Báthory. Este și un steag turcesc și unul din Moldova, 72 steaguri de ale cavaleriei și 36 de ale infanteriei. Colorile și formele sunt de tot felul, fără vre-o însemnătate. De însemnătate ar fi steagul Moldovei, cu inscripțiune nedescifrabilă. Steagul acesta l'a purtat armata din Moldova, trimisă de Eremie Movilă, într'aju-

— Iubite fiule, — răspunse Polycarpus surizând, — împărăția cerească a adevărului este asemenea unui arbor, plantat de un țaran. În secret și liniștit a pus el sămburele în pământ și a plecat. Sămburele incolțește și răsare între burueni și între spini; el crește și se înalță deasupra lor, și spini se usucă de sine, pentru-că umbra arborelui să mărește și-i învinge. Vânturile bat vâjeind în jurul lui și-l sguduesc; dar cu atât mai adânc își înfinge el rădăcinile în pământ; el îmbrățișează stâncile din sânul pământului și ramurile lui se înalță către cer. Astfel viscolele îi dau putere și-l întăresc. Când crește mai înalt și umbrele lui se întind mai departe, spini și buruienile iarăși răsar în jurul lui. Dar el, în înălțimea sa, nu ține samă de ele, și stă liniștit în măreția sa ca un arbor al lui Dumnezeu.

Așa vorbi înțeleptul episcop și tăcu. Apoi întinse tânărului mâna și zise surizând: când te uiți în sus la vârful lui, ce-ți pasă de buruienile, cari se târăsc la rădăcinile lui? Lasă-le pe sama aceluia, cari le-au plantat!

Crescens plecă liniștit. Și bătrânul mergea alături de el, plecat dar având sufletul și fața unui tânăr.

M. Strajan.

torul Ungurilor, în contra lui Mihai viteazul.

Eată raportul oficerului de geniu despre steagurile depinse de pe originale:

«G. 8 I. I. K. Conträfactur der Reuter- und Landtsknecht-Fahnen, welche in der Siebenbürgischen Schlacht 1601 den 3 Augusti seindt erobert worden und der Rom. Kay. Mayt. durch eigner Pottschaft, auf der post, vom Herrn Michael Weyda (voda) und George Bästa seind zugeschickt. Wie dass solche Trium-Fahnen selbsten gesehen, und Meinen gnedigsten Churfürsten und Herrn Cristian zu Sachsen, will untertheigst uber Antwort haben...»

Georg Puchner, Zeugwart, Anno 1601. In Dresden den 21, August».

Observ, că dintre cele 110 steaguri numai 74 sunt reproduse, în broșura amintită. Ar fi interesant dacă vre-un Român ar cerceta biblioteca din Dresda și ar publica cele văzute; mai ales, pentru că tot acolo se găesc și *facsimile*, de pe steagurile cucerite în 28 Octomvrie 1599 în lupta dela Șelimer, prin Mihai Viteazul.

*

«Dacien aus den Überresten des klassischen Alterthums, mit besonderer Rücksicht auf Siebenbürgen von Dr. I. F. Neigebauer, kön. preus. Geheimjustizrath und Major a. D. vormalig General-Consul für die Moldau und Walachei etc. etc.»

Nebst einer Übersichtskarte des Trajanischen Daciens».

În această interesantă carte la pag. 38 Nr. 111, găsim următoarele:

«Im Jahre 1823 stieß man mitten in dem Dorfe Várhelly bei dem Bau eines Hauses auf ein 4½ Fuss hohes Gemäuer, welches zwei Zimmer mit Mosaik-Fussböden enthielt. Der von der Strasse zur Linken gelegene enthält 20 Quadratfuss und stellt mit einem verzierten Rande umgeben den Besuch des Priamos bei Hector vor, und sind die Personen bezeichnet mit Priamos, Achilleus und Antomedon; Merkur ist an seinem Stabe und Flügeln kenntlich. Diese aus ¾ Zoll langen und ¼ Zoll dicken kleinen Marmorquadraten zusammengesetzte Mosaik ward anfangs mit einem Dache versehen; allein jetzt ist alles unkenntlich und von Vandalen verwüstet, die ungestört grosse Stücke ausbrachen. Zum Glück erschien 1825 eine Beschreibung und Zeichnung dieser beiden Fussböden, woraus zu ersehen, dass Merkur von einem guten Künstler gearbeitet ist und den Mosaiken von Pompeji gleicht. Die Kleidung des knienden Priamos gleicht einigermaßen der, welche die Walachen im Winter tragen. Der Grund ist weiss; der Schildhalter des Achilleus hat einen blauen Mantel, die des Achil und des Priamos sind grau, die Phrygische Mütze des Letztern ist gelb-roth. Der Mosaik-Fussboden zur Rechten stellt das Urtheil des Paris vor, welcher mit der Phrygischen Mütze auf dem Haupte sitzt, während Merkur hinter ihm steht.

Juno ist roth, Venus blau und Minerva mit gelbem Helm und blauem Panzer bekleidet».

*

Din aceste și multe alte probe evidente că colorile roșu, vânat, galben au fost colori întrebunțate și colori de predilecțiune în Dacia Traiană. Coifurile zinelor Juno, Venus și Minerva, vorbesc destul de elocuent. Și că femeile române au continuat până în ziua de azi și folosesc cu deosebită plăcere, nu numai pe îmbrăcămintele lor, dar și pe țesăturile lor aceste colori, ca eminațent colori naționale, nu mai e trebuință de a documenta. În ce ordine le folosesc, asta nu împoartă: țărânul nu se ocupă cu știința heraldică.

Când, cum și în ce mod au ajuns colorile naționale românești a fi totodată colorile țării Ardealului, și a fi folosite pe steagul țării, aceasta n'am putut-o constata. Document n'am găsit; iar din cele reproduse în acest studiu al meu, tocmai întrebarea aceasta nu se lămurește. Pentru-că va fi adevărat ceea ce baronul Bedeus ne spune, că: »scutul Ardealului prima dată în diploma Mariei-Theresiei apare cu insigniile și colorile sale desemnat, acurat după regulile heraldice«.

Dar tot atât de adevărat este, că Ardealul și-a avut scutul său și colorile sale înainte de diploma Mariei Theresiei. Că fost-a undeva »desemnat«, sau ba, cu »acurateță« după regulile heraldice, puțin împoartă.

Împărăteasa Maria Theresia decorează scutul Ardealului, (care existase deja) cu pălăria marelui principe cu globul pe vârf, încinsă cu coroana de aur, altceva nimic. Despre colori, precum și despre celelalte insignii ce au existat deja nu vorbește absolut nimic, probă că și colorile existau mai demult, împreună cu vulturul,

soarele, luna și cele șapte cetăți, altcum diploma ne-ar fi spus pentru ce ne dăruiește colorile, și ce însemnătate au.

Dar' adevărat că ar fi, ceea ce nu este, că Ardealul până la anul 1612 s'a folosit de scut comun cu Ungaria, neadevăr ar fi totuși că Ardealul s'ar fi folosit de colorile Ungariei, din simplul motiv. că Ungaria înainte de anul 1848 n'avuse colori legalmintă statorite.

Ba nici în privința scutului, legile mai vechi nu conțin dispozițiuni pozitive (vezi Pallas: »Magyar zászló«).

Articolul de lege XXI din a. 1848 regulează întâiașdată folosința colorilor Ungariei, și dispune, ca: »aceste colori să se reazeze în vechiul lor drept; iar' roseta (rozsa) se primește ca simbol cetățenesc. La toate localitățile și instituturile publice, cu ocaziunea serbărilor publice, apoi pe corăbiile ungurești, steagul național maghiar și scutul țării are să se folosească«.

Motivul pentru ce s'a decretat prin lege colorile roșu-alb-verde, de colori naționale maghiare e, că precum spune »cronica ilustrată vieneză« s'a găsit un document al lui Andrei II. din a. 1222 cusut cu fire roșu-alb-verde de care atârna o pecete. Asemenea colori s'au găsit pe mai multe acte oficiale chiar și din timpul regelor din casa Habsburg.

Și dacă ar mai fi trebuință de vre-o probă că colorile vânat, roșu, galben au fost colorile Ardealului, înainte de diploma împ. Maria Theresia cu multe secole, ne-o spune mai clar ca lumina soarelui decretul regesc din 9 Februarie 1874 în următoarele cuvinte: »Conținutul și forma scutului Ungariei și a singuraticilor țări, cari constituie statul maghiar, l-a statorit u-sul legal de mai multe secole, pe baza desvoltării istorice milenare«.

Descrie apoi cu deamăruntul scutul Ungariei împărțit în patru câmpuri, în care sunt cuprinse țările ce se țin de coroana sf. Ștefan. În al patrulea câmp e scutul Ardealului, cu colorile roșu, vânat, galben. În scutul Ungariei crucea e românească, cu talpa (textul: »román izlésű ugynevezett talpaskereszt«).

Decretul regesc demândă: »In toate actele de stat, care privesc exclusiv țările coroanei ungurești, ce vor emana în numele regelui și se vor prevedea cu subscrierea sa, pe viitor astfel de sigil să se întrebunțeze«.

Am lăsat să se cerceteze în muzeul din Budapesta, unde credeam că se păstrează steagurile, cari au fost purtate la încoronarea regelui și cu ocaziunea sărbătorilor milenare; scopul mi era să mă conving în ce ordine să găesc colorile Ardealului pe acele steaguri; dar' în muzeu se păstrează. Eram curios să văd, că oare nobilimea maghiară mai avea cunoștință despre ordinea colorilor ardeleni. Curiozitatea mea era îndreptățită, pentru-că însuși regele ne spune după încoronare, în suscitatul direct că: »In timpul mai nou, scutul țării, atât în înfăptșoarea singuraticilor elemente, cât și în compunerea aceluia, s'a depins în modul cel mai variat și defectuos, din care cauză, în privința autenticității picturii scutului țării, a început a domina părere nesigură și dubietate etc.«

Să ne mai mirăm că în adunarea din Blaj în 15 Mai 1848 a purtat nu știu cine un steag: roșu, alb, vânat, crezând că e românesc; ear' Maghiarii în dieta din Cluj, l'au declarat de steag muscălesc. Ba că până în ziua de azi foarte puțini ardeleni știu — dacă într'adevăr știu — că colorile Ardealului au fost și sunt: vânat, roșu, galben. Chiar și guvernatorul Ardealului principile Schwarzenberg, în a. 1852 când cu venirea regelui în Ardeal, a ordonat arborarea steagului: roșu, vânat galben, în credință că aceasta ar fi ordinea colorilor Ardealului.

Atâta e tot ce am putut descoperi în bibliotecile patriei. Dușmanii neamului românesc se poartă cu ură nespūsă față cu colorile românești, nu numai la noi, dar și în Bucovina. Am cetit cu mare disgust persecuțiunile ce au îndurat frații noștri din Bucovina pentru steagul cu trei colori românești. Eu ca om bătrân și pășit, sunt de părere, să nu se expună poporul la persecuțiuni; să nu facă fără voe pe voia »streberilor«, cari trăiesc din suspiciuni și denunțări.

Să nu se motiveze cu aceea, că sunt colorile de pe steagul Ardealului, ceea ce nu-i îndreptățesc pe Bucovineni să poarte astfel de steaguri.

După contopirea Ardealului în Ungaria (1868), nici pe Românii ardeleni nu-i mai suferă să se folosească de asemenea steaguri, cu toate că în scutul Ungariei se găesc împreunate prin lege insigniile tuturor țărilor de sub coroana sfântului Stefan, astfel și scutul Ardealului cu co-

lorile sale. Dar frații noștri din Bucovina n'au trebuință să se folosească de astfel de motivare. Bucovina ca țară și are steagul său cu colorile: vânat și roșu. Are însă tot ca țară scutul său în trei-colori naționale, anume: tot pe steagul țării vânat și roșu, în mijloc este un cap de zimbru fioros (bour=bosurus), apoi trei stele mari de aur: una d'asupra capului, alta d'a dreapta, iar a treia d'a stânga capului. (Vezi »Landeswappen und Landesfarben«, von Dr. Karl Lind.)

N'are d' face nimic că scutul se ține de heraldică, vorba e să ții conștiința națională viuă și deșteaptă, și să te deslățești în »scumpul nostru tricolor«. În ce formă și se presintă, e un ce de tot secundar; iar în forma arătată ești în cadrul legii, nu te poate opri nimeni. Și încă ceva: scutul acesta e un document, că Bucovina nu e nici țeară reuștească nici țeară muscălescă, sau rutenească ci că e țeară românească, ruptă din Moldova.

Poporul n'are să se ocupe de steaguri, n'are să se expună la persecuțiuni, are însă: să cultive portul strămoșesc cu colorile naționale, are să țină cu sfințenie la tot ce e național, pentru-că: »Apa curge, pietrele rămân«. Apoi prin scrieri în limbaj atrăgător, la înțelesul poporului; mai ales prin conferințe publice și reprezentațiuni tetrale de conținut național, să se preamărească caracterul, moralitatea, virtutea cetățenească, cu un cuvânt »omul ideal«; apoi să se sbuciuiească, fără milă și erutare, cei »cu doi bani în trei pungii«. Cei ce s'au făcut »coadă la topor«. Răul ce-l face cineva neamului său, trebuie fără milă și mult mai aspru pedepsit, decât injuria ce țiu-o face străinul, altcum moralitatea publică e sacrificată.

În scutul, în armele familiei mele, din secolul al XVII, încă se găesc colorile naționale, dar' abstrăgând dela aceasta, pe mine mă leagă o foarte »scumpă« amintire de aceste colori. Era la anul 1865, dieta era convocată la Cluj, pe baza legilor feudale din a. 1791, să se pronunțe în chestia unirii Ardealului cu Ungaria. Alegătorii maghiari s'au adunat în curtea comitatului, având mai multe steagulețe de pânză, cu colorile Ungariei. Alegătorii români, în număr complet, în vesminte sărbătorești, tot acolo s'au adunat; aceștia aveau un singur steag, imponent de mare și frumos, de mătășă, cu colorile Ardealului, îl comandasem eu, ca candidat de deputat al Românilor. Alegătorii români în frunte cu mine, care eram supremul funcționar al comitatului, am protestat în contra dietei. Urmarea fu, că în loc să fi fost eu numit secretar la cancelaria curții regale în Viena, precum fusese propus de către guvernul ardelen, am fost — precum era de prevăzut — trântit în pensie, prin ce mi s'a nimicit viitorul.

Eu adevărat eram pătruns până în adâncul sufletului meu, de adevărul cuvintelor genialului Bălcescu și Gulescu, exprimate cu un sublim entuziasm de repețite-ori, în casa părinților mei în a. 1849: »Până când un popor nu e constituit ca națiune, n'are ce face cu libertatea«.

În această a mea credință n'am stat un singur moment la idealul de a-mi face datorința, chiar cu jertfiera viitorului meu și al copiilor mei. Am făcut deci noi alegătorii români, întocmai ceea ce făcuseră deputații maghiari la a. 1863 față cu dieta din Sibiu.

Care'mi fu mirarea, că: alegătorii români din celelalte municipii n'au făcut asemenea, (vezi »Memoriul« meu part. VI pag. 74—78, apoi 159 și urm).

Mă resum și zic: Originea colorilor Ardealului se pierde în negura vechimei timpilor seculari.

În scutul Ardealului, acele colori au, precum reiese din decretul regesc, un trecut istoric milenar.

Pentru poporul român însă, acele colori sunt o sfântă moștenire din Dacia Traiană, și au un trecut istoric de două milenare.

Sibiu, în Decemvrie 1901.

Iosif Sterca Șuluțu.

Politica și economia.

Dacă se va adeveri svonul, ce străbate întreaga pressă, că guvernul țării doarește să asculte gravaminele poporului român din Ungaria, ca să caute măsuri de îndreptare, aceasta înseamnă, că »chestiunea română« a devenit acută în țările de sub Coroana Sfântului Stefan.

»Chestia română« însă nu-și poate găsi soluția numai în mod unilateral. Gravaminele noastre nu cuprind numai legitime postulate în direcție pur politică și

culturală. Postulatele noastre se estind și pe terenul economic, pe care munca noastră, ce o săvârșim de patruzeci de ani, a fost tot atât de desconsiderată, ca și nizuințele noastre culturale.

Din partea guvernului nu ni s'a dat nici o sprijinire pe terenul economic, pe care am avut dimpotrivă să luptăm cu atacuri din partea presei oficioase și neoficioase, care a căutat în chip și fel să discrediteze băncile române în opinia publică.

Agricultura noastră, pe care se razimă existența poporului nostru întreg, guvernele ungurești nu numai că nu au sprijinit-o, ci au păgubit-o direct prin încheierea de convenții comerciale, care au ruinat o breaslă întreagă de muncitori cinstiți.

Și pe când pentru marii proprietari de pământ din Ungaria, pentru reprezentanții agrarismului de elită, s'au prevăzut cautele de privilegii la încheierea convențiilor de comerț, interesele micilor moșneni de pământ nu au fost băgate în seamă de fel. Iar pe când comunelor săsești li se pune chiar acum în vedere un ajutor dela guvern de 1/2 milion pentru scopuri de irigație, satele noastre sunt date uitării, ca și când nici n'ar exista. Afară de neînsemnate milostenii, ce au căzut ici-colea din bugetele guvernelor și pe seama reuniunilor noastre agricole, cele 3 milioane și 200,000 Români din statul ungar, între care 3 milioane sunt agricultori, n'au avut nici când fericirea să simtă o protecție a muncii grele, în lupta pentru existența lor din partea stăpânirii. Comerțul nostru n'am auzit vre-odată să fi ajuns părtaș la liferări de stat sau armată, deși poate se găseau și la noi elemente, care să facă mai bune servicii trebuințelor țării. În schimb guvernul coaliției acordă privilegiu pentru un deceniu unor syndicate ovrești la liferări de material pentru Căile ferate ungare, și favoruri ne mai pomenite, cari consumă în întreg bugetul, lăsând un deficit de 120 milioane pe seama populației sărace a țării, pe care singurul drept să plătească prin munca ei datorile nesocotite făcute de un guvern incapabil.

Pe terenul instrucției noastre comerciale, unde avem și noi o singură școală românească de specialitate, n'am fost prin nimic sprijiniți. Iar ca în școlile comerciale de stat să se dea importanță limbii române ca studiu obligator, nu s'a pomenit. Deși pentru referințele noastre comerciale cu România și pentru marele cerc de consumatori români, cari contribuie la susținerea și dezvoltarea negoțului intern, limba română are preferință incontestabilă față de englezească sau franțuzească, care și așa se învață foarte superficial în școlile comerciale ungurești.

De industria noastră, care ar putea da țării noi rami speciali de producție, sprijinită fiind din partea statului, nu și-a bătut nici un guvern capul. Și dacă nu aveam câte-va inimi nobile, cari să ne lase fundații pe seama meseriașilor noștri, n'am avea nici minuscule breasle de industriași români, câți azi s-au ridicat din forță proprie la o existență. Că și noi am fi în situație să fondăm fabrici pentru producția textilă, sau pentru brânza de lemne, pielării etc. când nizuințele noastre ar fi sprijinite dela guvern cu subvenții grase, cari cad în mâinile unor speculanți de regulă, — guvernele țării n'au habar.

Crize financiare și nevoi de tot soiul au trecut peste țara aceasta în anii din urmă. Băncile noastre au suferit loviturile timpurilor vitrege și au trecut teafăre peste crizele economice, mulțumită forței și prudenței, ce și-au conservat-o fără nici un ajutor străin. La ele nu s'a gândit nimenea din partea stăpânirii, căci era mare nevoie atunci să se proptească creditul băncilor maghiare protejate de puterea statului.

Dimpotrivă băncile noastre au să suferă tot felul de vexații din partea tribunalelor comerciale la înregistrări de firme,

în afaceri cambiale etc., cari împiedecă mersul liber, fără de care o dezvoltare comercială e direct periclitată.

În fine am putea continua fără sfârșit cazurile de nemulțămiri, ce le avem față de conducerea țării pe terenul economic, cari constituie un memorandum special al gravaminelor noastre.

Ele stau în strânsă legătură cu „chestia română”, care pretinde ca soluție recunoașterea culturii și a muncii românești din acest stat și respectarea ei în cadrul legilor țării, cari sunt făcute pentru toți fiii patriei. Fără cultură nu se poate face o muncă spre progres, și fără muncă nu se poate ajunge la o cultură adevărată.

Dacă guvernul actual vrea să steie de vorbă cu reprezentanții poporului nostru, aceștia au datoria să-l informeze, că „chestia română” consistă din două părți: din munca și cultura poporului român, și că fără sprijinirea uneia și respectarea celeilalte din partea statului nu se poate găsi soluția, care să aducă pacea dorită în această țeară.

(Rev. Ec.)

Adunarea »Asociațiunii« în Nasna.

Despărțământul »Murăș-Oșorhei« al Asociațiunii s'a ținut ast-an adunarea generală în comuna românească Nasna la 25 Sept. n. a. c. Eram oare-cum curios de reușita și resp. decursul acestei adunări, după-ce cetisem prin ziare una și alta, cari aruncau o umbră asupra acestui despărțământ. Cu liniște sufletească însă, trebuie să vă raportez, că toate insinuările la adresa comitetului, sunt neadevărate! Comitetul, amăsurat putinții și sprijinului din afară, s'a făcut datorința cu conștiințioșitate.

Adunarea s'a deschis în biserică, de cătră directorul Ștefan Rusu, care în loc de cuvânt de deschidere, a vorbit foarte frumos și la înțeles poporului present în număr foarte mare, despre: »Higienă și gospodăria casnică«. Poporul a ascultat vădit cu plăcere aceasta frumoasă vorbire și cred că efectul ei nu va fi de despretuit. Se trece apoi la alegerea comisiilor pentru cenzurarea diferitelor rapoarte, precum și pentru candidarea noului comitet și pentru înscrierea de membrii.

Toate rapoartele s-au aflat în deplină ordine. S-au înscris apoi 8 membrii ordinari și mai mulți membrii ajutători din popor. Azi despărțământul are 1 membru fondator, 4 pe viață și 23 ordinari. Ar putea să aibă însă cu mult mai mulți, căci sunt o mulțime de preoți și învățători, cari nici azi nu înțeleg glasul timpului care ne chiamă să fim fiecare la locul lui!

Urmează frumoasa disertație a adv. Pantea din Târgul-Mureșului, care ne vorbește cu multă dragoste și pricepere despre Testament. Deși tema a fost cam lungă, totuși publicul a ascultat-o cu plăcere. I-s-a votat mulțumită.

După-ce fostul director, își da abdicarea irevocabil — poate din cauza atacurilor de prin foi — se alege noul comitet tot din puteri tinere, precum urmează: director: Nic. Vulcu, director la filiala »Albinei« Oșorhei, vice-director: preotul Vas. Tătar din Chibelea, casar Dr. Ioan Pantea și secretar Dr. Bucur Băra advocați, membrii supleanți Iosif Bogdan preot Lechinșoara, Nic. Gherman preot în Săbad, bișopul etc.

După aceste se închide adunarea și luăm arte la ospitala masă a preotului local Loblețec, unde suntem ospătați cu dragoste românească.

Pe la 7^{1/2} se începe petrecerea în frumoasa sală a școlii gr. ort., care animată, a ținut până la ziua. Sfârșind pot zice, că la Nasna am văzut numai lucruri bune și frumoase!

>Depemurașc.

ȘTIRI.

— 20 Septembrie v.

După 36 ani. Luni seara s'au intrunit în Sibiu câțiva prietini vechi, dintre cari unii nu se văzuseră de 36 ani. Atunci tineri, burlaci, plini de vigoare, astăzi ceva mai veterani, numai unul sub 60, dar nu cu mai puțin umor și voie bună. Unul se depărtașe odinioară din Sibiu, unde locuia cu toții. La cina de despărțire hotărâră să se întâlnească după 10 ani. Au trecut însă de trei și jumătate ori zece. Astăzi, la cina comună constatară, cu du-

rere, că coasa nemiloasă a secerat pe 5 din mijlocul lor: Dr. N. Olariu fost avocat, Dr. Larionessi dtto, Grigore Serb preot militar, Iordan Muntean, ases. ort., și Ben. Almășan preot, Ioachim Nădășan subj. r. în penzie este bolnav. De față au fost ceilalți în viață: Dr. I. Popp, medic colonel în r., Sibiu, Gh. Brateanu funcț. la C. F. R. în r., Călimănești, Valeriu Porub, dir. de bancă, Bistrița, Petru Cioba, funcț. conz., Sibiu, Dr. V. Preda, avocat Sibiu și N. Petra Petrescu, dir. de bancă. La intruire au participat și doamnelor Dr. Popp și Petrescu. Reminiscențe vechi și dragoste prietenească au fost din nou împropățate. Seara a fost prea scurtă. A doua zi, înălțarea Sf. Cruci, prietini și azistat la serviciul divin în frumoasa și impunătoare catedrală română. După ieșire s-au fotografiat iară împreună. După masa comună, o mică excursie cu tramvaiul până la pădure, spre Reșinari. Vilele și parcul fermecător, din părțile acestea, au fost adevărată surprindere pentru cei cari au petrecut pe aici cu 36 ani mai înainte. În amintirea întrunirii, seara la cina de despărțire, s'a făcut o mică colecție pentru fondul ziaristilor români, la care a contribuit și un român de inimă, d-l I. Porumbăcean, care încă se afla întâmplător de față. Suma colectată, s'a transpus ziarului »Tribuna« pentru a se adauge la fundațiunea Dr. Mihu.

Din Archidieceza gr. cat. Duminecă în 25 Septembrie Escelența Sa metropolitanul Dr. Victor Mihályi, a conferit sf. ordini ale ipodiatonului și diaconatului, iar Marți în 27 Sept. s'arbatea înălțării sf. Cruci, ordiul preoției clericilor abs. Aurel B. Gajia, profesor preparandial Blaj; Petru Gruia, numit adm. parohial în Șeica mică (distr. Mediașului); George Rus, numit admin. parohial în Molosig (distr. Morlacei); George Oancea, numit admin. parohial în Săn-Mihaiul-deșert (distr. Dârgei) și Ioan Moldovan numit adm. parohial în Vișa (districtul Cojocnei).

Escelența Sa metropolitanul Victor însoțit de vicenotarul I. Br. Micu asesor concis. a plecat Joi la amiază, spre a-și cerceta familia din Marmăția. — >U—<.

Dela Chitila la Ploești și înapoi în aeroplan. Pilotul francez Molla a făcut Sâmbătă două sboruri splendide cu un biplan Farman dela Chitila la Ploești și înapoi. În sborul spre Ploești a dus cu sine pe principele Bibescu, iar la reîntoarcere pe d-na Jonne Cămărășescu. Distanța parcursă s'a efectuat în câte 34 de minute la o înălțime de 200 metri cu o viteză de 60—70 chilom. pe oră.

Holera în Ungaria. Sâmbătă s-a constatat un caz de holera la Paks. Un muncitor dela căile ferate cu numele Mihail Arki s'a îmbolnăvit de holera și a murit Sâmbătă.

De Vineri până Sâmbătă s'au mai constatat în Mohaci 2 cazuri de holera și un deces. Până acum la Mohaci au fost 64 cazuri de holera și 37 decese.

Calea ferată Sibiu—Agnita, lungă de 60 de chilometri, s'a deschis Luni, în 26 Sept. n. Atinge următoarele comune: Mohu, Cașolț, Cornățel, Hosman, Marpod, Nocrin, Alțina, Bendorf și Vărd.

Necrolog. Văd. Anastasia G. Melenti, născută Navrea după un morb greu de inimă, împărțită fiind cu sf. Taine, a încetat din viață astăzi Duminecă la oarele 4^{1/2} dimineața în al 58-lea an al etății sale. Rămășițele pământești ale scumpei defuncte se vor conduce Marți în 21 Sept. st. v. la oarele 3 p. m. din locuința familiară, str. Pe Tocile 31, spre vecinică odihnă în cimiteriul bisericii gr. or. a sfintei Treimi de pe Tocile. Despre această dureroasă pierdere, subscrișii încunostințează pe cunoscuți, amici și cunoscuți. Maria N. Băncilă, ca soră; Vasile și Constantin Navrea ca frați. Numeroși nepoți, nepoate, veri și verișoare. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată! Brașov, în 19 Septembrie 1910 st. v.

Reuniunea de sf. misiuni a preoților gr. cat. archidiecezani și-a ținut adunarea generală Joi în 29 Sept. n. în edificiul seminarial din Blaj. Raportul amănunțit despre decursul acestei adunări, la care au participat vre-o 30 preoți, îl vom da în unul din numerele viitoare.

Biroul camerei de comerț din Brașov ne comunică că secretarul camerei d-l M. Thomas s'a reîntors din concediu și și-a reluat activitatea. Oarele oficioase se țin dela 8—12 a. m. și dela 3—4 p. m. Pentru partide dela 8—12 a. m.

Tinerimea universitară română din Cluj își va ține seara de cunoștință Joi, la 6 Oct. n. a. c. la 8 oare p. m. în sala

dela »Hotel Biazini«. Inteligența română e poțită cu tot respectul a lua parte la această convenire. Invitări speciale nu se fac.

Reactivare. D-l Ioan Cipu, consilier reg. și subdirector de finance, care a fost în pensiuie provizorică, în urma rugării sale a fost reactivat și în aceeași calitate împărțit la direcțiunea financiară din Sep-si-szent-györgy.

O nouă răscoală a Boxerilor în perspectivă. Escadra americană de cuirasate a primit instrucțiuni să fie gata de plecare, deoarece s'a svonit că boxerii din China se pregătesc pentru o nouă răscoală contra străinilor. Escadra dela Manila și trupele din insulele Filipine au primit ordin de plecare. Misionarii și negustorii americani din China se tem de excese.

Monoplanul inginerului Vlaicu. D-nul inginer Aurel Vlaicu arată într-un articol că monoplanul d-sale se deosebește de altele prin aceea, că are centrul de gravitate la 1 m. 20 supt aripi, pe când altele îl au între aripi s-au chiar de-asupra. Din această pricină aparatul d-sale are echilibru stabil. Apoi suprafața heliceilor d-sale e foarte mare; de-asemena și a aripelor. Se înțelege din comparația cu paserile, că puterea de a se susține în aer crește cu întinderea suprafeței aripelor. Helicele pe lângă că au față mare dar sunt și în număr de două și se mișcă invers, ceea-ce compensează lucrarea giroscopică a motorului. Motorul având două helice cu fețe mari la îndemână, pricinuește mai multă forță mecanică decât la cele cu una singură.

Logodnă. Domnișoara Aurelia Reit din Bran și d-l Ioan Pușcariu învățător în Bran—Moeciul-inferior, logodiți.

Cununie. Marioara Popa Grama și Petru Cațaveiu ne anunță cununia lor religioasă, ce se va ține Duminecă, în 26 Septembrie (9 Oct.) a. c. la oarele 4 p. m., în biserica greco-orient. din Riușor.

Adunarea dela Elisabtopole, ținută Marți, sub conducerea d-lui asesor Nicolae Ivan, în scopul înființării unui nou despărțământ al »Asociațiunii«, a fost bine cercetată și a decurs foarte frumos.

Abdul Hamid, fostul Sultan al Turciei e greu bolnav. E foarte nervos și se crede, că îi se apropie sfârșitul.

Succesul unui aviator militar german. Căpitanul Engelhardt s'a înălțat Sâmbătă la Frier spre a se duce la Metz. În drum aviatorul ajunsese la o înălțime atât de mare, încât n'a observat ca a trecut dincolo de Metz. El a fost nevoit să descindă în Franța la 12 chilometri de Nancy. Engelhardt a parcurs o distanță de 200 chilometri în 2 oare și 45 minute. Comandantul garnizoanei din Nancy a telegrafiat ministrului de război despre sosirea lui Engelhardt. Probabil că guvernul francez nu-i va face nici o dificultate.

ULTIME ȘTIRI.

Paris, 3 Oct. Poliția a dat de urmele unei vaste organizații de escroci, în care se află și câțiva bancheri din Paris. Până acum au fost arestați 5 bancheri, fiind învinuiți, că au pus în circulație acțiuni fictive.

Cracovia, 3 Oct. Poliția a făcut eri o perchiziție domiciliară la vreo 15 persoane suspecte, unde a dat de urmele unor adevărate depozite de arme și bombe. Au fost arestați vreo 12 indivizi, cari au înființat o școală revoluționară.

Pentru Românii din Sibiu. Onoratul public românesc din Sibiu și jur este avizat, că »Gazeta Transilvaniei« se află de vânzare cu numărul în Sibiu la colectura loteriei de clase și vânzare de ziare a d-rei Hermina Frank, în strada Cisnădiei. Prețul unui Nr. 10 fil.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Succesorii.

Redactor respons.: Ioan Spuderoa.

O vai! Tusea, răgușala și flegma o vindecă iute și sigur
Trăiască Pastile Egger pentru piept
 are gust bun și nu strică apetitul.
 Per Karton 1 cor. și 2 coroane.
 Karton de probă 50 bani.
 Deposit principal de trimitere:
Farmacia „Reichspalatin“
 Budapest, Váci-körut 17.
 Pastile Egger m'a vindecat!

Tusea blăstămată o să mă înec!

Se capătă în Brașov: Borsódy István, Julius Hornung, Emil Jekelius, Franz Kelemen, Victor Klein, Rudolf Kugler, Lang & Theil, droguerie, Eugen Neustädter, Heinrich G. Ober, Victor Roth, Stenner Frideric, Teutsch și Iulius, droguerie.
 In Râșnov: Iosef Scheeser, Eugen Pasteiner, Dr. Poschs Erben, droguerie.

Publicație de licitațiune.
 In ziua de Duminecă 3/16 Oct. la ora 2 p.m. se va ținea în cancelaria epitropiei parohiale din Zernești licitațiunea pentru darea în arendă pe durată de cinci ani începând dela 1 Ianuarie 1911 a MORII ce formează proprietatea bisericii gr. or. din Zernești.
 Prețul de strigare e de 1800 cor.; vadiu 180 cor. Condițiile detaliate să pot vedea la epitropie în fiecare zi după amiază. Oferte să primesc verbal și în scris.
 Pentru comitetul parohial gr. or. român din Zernești.
 Ioan Dan prot. on. președ. 1191, 1-3
 Pompiliu Dan secretar.

Wilhelm Csallner,
 turtar.
 BRAȘOV, Strada Lungă Nr. 43.
 Produce cele mai bune și fine turte dulci cu deresnri, migdale, piper și turtă de Nürnberg.
 Pentru restaurante cele mai fine prăjituri desert.
 Tot acolo se capătă Met de miere foarte fin și cu efect vindecător.
 Pentru pomeii recunoscuta turtă dulce a lui Csallner.
 Vanzătorilor se dă rabat. 1148,1-11.

Curelărie, selărie, fabricație de giamantane și hamuri.
 Tot felul de obiecte de viaj, lucrează după dorință, asemenea și Reparaturi
Mihail Mooser
 Brașov, Brașov-vechi.
 Strada lungă 37.

Aviz!
 Se primește imediat în serviciu o femeie pentru călcat albituri independentă, la văpsitoria
 Schmits,
 Strada de mijloc 12.
 Brașovechiu.
 1192,1-3.

Med. univ.
Dr. Franz Stiehler
 fost medic la spital, specialist pentru boale interne, de copii și sexuale, locuște dela 3 Octomvrie în
Strada Porții nr. 49.
 Consultație dela 11—12 ore a. m. și dela 6—7 p. m. 1193,1-6.

Aviz.
 Aducem la cunoștința On. mușterii că am angajat cu conducerea restaurantului de vinuri
Cocoșul alb
 Strada Porții Nr.20.
 pe domnul Heinrich Dengler.
 Cu toată stima
Pivnița Paul Arzt.
 1194,1-3.

La cumpărare a se observa și compara
Bunătatea, prețul și greutatea
 Nici un Săpun din lume nu întrece SĂPUNUL
„Schicht“
 în privința calității, curățirii la spălat și ieftinătate.

!! Frate Cornel !!
Azi neîntâlnim
 la
Restaurant SUCIU
 pe Promenadă.
Grand Circus Colosseum
 pe locul Porții Strada Vămei
 Astăzi Marți 4 Octomvrie
mare reprezentație sport.

Avem onoarea a aduce la cunoștința Onor public, că cu începere de astăzi am aranjat un concurs de luptători internaționali, cu premiul de 1000 coroane. Premiul I. 500 cor., II. 300., III. 200 cor.
 La acest premiu s'au anunțat cei mai vestiți luptători mondiali.

Hohenbügler György, maestru de luptă din Viena.	Nagy Sándor, instructorul clubului de luptă „Toldi“ din Arad.
August Schneider, luptător bavarez.	Georg wici Milan, luptător sârb.
Fred Petersen, championul Negrilor, așa numit pantera neagră.	
Bruno Hackenschmidt, rus, renumitul luptător mondial.	
Czája József, matador maghiar și luptător mondial.	

Ca juriu vor figura membrii sportului local. Astăzi se luptă 2 părechi

Nagy Sándor, ungur.	cu	Georgevici Milan, sârb.
Hohenbügler György, vienez.	cu	Czája József, uungur.

La Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov.
Important pentru vîndătorii de cărți prin orașe și tîrguri este cartea de rugăciune
„Lauda lui Dumnezeu“
 pentru credincioșii de religiuena ortodoxă română, cuprîndînd rugăciuni de dimineața și de seară, la sfînta Liturgie, la taina mărturisirii, precum și la alte multe rugăciuni folositoare 56 la număr pe 255 pagini, format octav mic.
 Acésta carte de rugăciuni artistic legată este prima la Români, cari până suma se inchinau din cărți subred legate și ordinare. Acuma nu trebuie să mîni în privința acésta mai prejos de cărțile de rugăciune ale celorlalte naționalități. Prin cartea de rugăciune „Lauda lui Dumnezeu“ s'a făcut Românilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumoasă și se pôte căpăta în diferite legături dela mai simple până la mai luxose și tóte cu preț fôrte moderat.
Prețul lor este:

Legătură trairică neagră și acurită cu séu fără chip sfânt	Cor. b. —.90	Imit. de fildes cu catifea și închietóre	Cor. b. 2.65
Imit. de fildes în alb séu negru	1.60	" " " cu catifea și podóbă mai mare	3.10
" " " cu incheietóre	1.80		
" " " cu cadriu argintat și incheietóre	2.10		

Vîndătorii de cărți primesc un rabat mai considerabil.
 Tot asemenea atragem atenția publicului asupra „Carlei de rugăciune“ înlocuite de protopresbiterul do. alistral Coca cu aprobarea consistoriului episcopesc ortodox-oriental din Jomhăuți, care carte format mic octav, cuprînd asemenea tóte rugăciunile noastre folositoare ar fi cea mai potrivită carte e rugăciune pentru toți școlarii.
Prețul acestei cărți:

în pânză neagră	cor. 1.—
" " " ceva mai luxosă	cor. 1.20
" " " format ceva mai mare	cor. 1.40

Tóte acestea se pot procura prin Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov, unde au să se adreseze și vîndătorii.

Prețuri de tot scăzute.
 Din cauza strămutărei vînd toate
confecțiunile lucrate cu mîna
 cu prețuri de tot scăzute.
Fritz Bolesch
 Strada Mihael Weis. Casa Copony.
 Nr. 1113,3—150

Cumpărați cartea veselă și hazlie a lui Noia-Oardîn:
„Năzdrăvăniile viteazului Toporâște“
 Vînzoala Filisteilor, viclenia Vulpoilor Cometul Hăluia, și alte minunăți întâmpelacum, și scrise cu mult haz pe multe pagini pentru popor. Coperta originală reprezentă pe vestitul opșitar în sat la iei, pecând istorisește despre baron Igi și despre Goliatu lor. ect. ect. Călăuză la vînzoala viitoare. Prețul 40 bani (20 cruceri) — Se poate comanda dela librăria A. Mureșian Brașov, și dela Administrația Gazetei Transilvane. Vanzătorilor rabatul cuvînit